

Rektum cerrahisi sonrası saptırıcı ileostominin erken kapatılması: Kolorektal cerrah deneyimi

Önder Karabay¹, Kürşat Rahmi Serin², Nadir Adnan Hacım³, Mustafa Göztok⁴, Mustafa Cem Terzi¹,

¹*Yedikule Surp Pırgiç Ermeni Hastanesi, İstanbul*

²*İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi, İstanbul*

³*Bağcılar Eğitim Ve Araştırma Hastanesi, İstanbul*

⁴*Özel Kent Hastanesi, İzmir*

Amaç : Kolorektal kanser tedavisinde uygun hasta grubunda cerrahi altın standarttır. Lokal ileri rektum tümörlerinde neoadjuvan tedavi sonrası veya distal tümörlerde rezeksiyon sonrası anastomoz güvenliğini arttırmak için sıklıkla ileostomi açılması tedaviye eklenmektedir. Çoğunlukla ileostomi 6-8 hafta sonra kapatılmaktadır. “İleostomi kapatılması ilk ameliyattan 1 ay sonra güvenle uygulanabilir mi?” sorusuna cevap bulmak için bu çalışmayı planladık.

Yöntem : Eylül 2018- Ocak 2020 arasında tek cerrah (MCT) tarafından ileostomi kapatılması yapılan hastaların dosyaları retrospektif olarak incelendi. İleostomi kapatılması planlanan hastalara ameliyat öncesinde endoskopi yapılarak kolorektal veya koloanal anastomozları değerlendirildi. Genel durumu anestezi açısından uygun olmayan veya anastomozu intakt olmayan hastaların stoma kapatılmaları ertelendi. Hastaların yaş, cinsiyet, primer tanı, neoadjuvan tedavi öyküsü, stoma kapatılma zamanı, ameliyat süresi, hastanede yatış süresi ve komplikasyonları değerlendirildi.

Bulgular : Toplam 26 hastanın 18'i erkek, 8'i kadındı. Ortalama yaş 52,3 yıl bulundu. Tüm hastalarda primer tanı rektum kanseriydi ve hepsi neoadjuvan radyoterapi almıştı. Ortalama hastanede yatış süresi 4,3 gündü. Bir hastada yüzeysel ve bir hastada derin yara enfeksiyonu, iki hastada subileus, bir hastada ileoileal anastomozda kaçak ve bir hastada koloanal anastomozda kaçak görüldü. Clavien sınıflamasına göre %14 grade 1 ve %7 grade 3b komplikasyon görülmüştür.

Sonuç : Kolorektal kanserli hastalarda, ameliyat sonrası adjuvan tedaviye daha hızlı başlanması ve ostomi komplikasyonlarının azaltılması açısından ileostominin erken dönemde kapatılmasının güvenli bir yöntem olduğunu düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: ileostomi, rektum kanseri, stoma